

· FØROYA · SOCIAL·DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 10.

Lýsingaprisur fyri peltreglu: 30 øyr, á forsiðuni, 20 øyr, á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 5. mars 1929.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

3. árg.

Tandlæge BREND

traffes 11—5. Telf. 114.

TEY FYRSTU SKIPINI eru longu farin undir segl og fleiri eru nú í umbúnað til at fara frá landi, út til hitt stræva bakið úti á havinum. Skjótul er settur á fiskidriftina fyri árið 1929.

Soleiðis hava Føroyingar nú í fleiri ár, á hvørjum einasta vári tikið við aftur, har teir sleptu um heystið. Útaftur, útaftur til livins baks og strev, útaftur til at stríðast fyri lívinum, útaftur at vinna pening, ið geva skal klæði og føði til tey, ið heima sita — og nakað aftrat. Tó er tað minni enn so at tað altíð verður nakað aftrat, tó at tað altíð er ætlanin hjá teim øllum, ið vár eftir vár leggja út — at fáa nakað til avlops. Men undir tí drift, okkara fiskari fyri tað nógva enn er í, er tað eydnuspæl, ið ikki altíð gevur hin tilætlaða fáning.

Føroyingar eru fram um alt ein fiskaridrivandi tjóð, mikil eftir støddini og ársins eftir viðurskiftunum at døma. Men vit eru altíð við, og tað er tað, sum borið hevur upp gjøgnum hesi árin, ið liðin eru síðan vit komu upp í kappingina um at veiða fisk úti á havi. Føroyingurin hevur eisini í hesum statti sýnt sín dugnaskap og ídni, stítt áreiði og tolni. Tað er tí nú sum er; tí sjálvt um vit ikki hava gingið á odda, hvat ið fiskiforum og fiskiam-bøðum viðfukur, so hava vit tó altíð verið ímillum teir fremstu til at lagt nógv fyri — um stundum ónógv. Men so siga teir sjóvandu garpar: verður ikki ókunntið ónógv fyrilagt, so hevði mangur fáningur ikki verið fligin.

Soleiðis við siglingini til Suðurlandið á hvørjum vári, sum nú er vanligur siður. Fyrr var tað hildið at vera ónógv fyrilagt, at fara yvir hagar við okkara avgomlu skipum. Havið kringum Suðurlandsins strendir er gitið fyri sín brotasjógv, veðurlagið er óalítandi, og kann seta harðar stormar. Fiskur stendur nær landi, og sandryggirnir liggja langt út. Á kulda-várum er harðbélið, tá fúsin leggst tjúkkur allastaðni ovan-dekks.

Tað vardi tí nokur ár, til tær royndir, ið nakrar einstakar sluppið gjørdi við Suðurlandið, vístu seg at loysa seg. Og tað er nú altíð so, at har stór veiða er væntandi, har verður farið, sjálvt um líkindini á annan hátt ikki eru tey bestu.

Føroyingar finga á hesum ferðum, á Suðurlandinum á hvørjum vári, fátan av tí tydn-ingi tað hevði fyri føroyska sjóvinna, at vit høvdu stór, sterk skip, væl útbúgvn við seglum og rigningi, umframt at tað her galt um at vera væl mannaðir.

Tað at okkara sjómenn lögdu leiðina til Íslands suðurstrendir um várini, er óivað ein aðal-taldin til, at menn leggja dent á at fáa sær stórrí skip. Tí, heppnast ferðin, so eru líkindi til at fáa upp skipið á heilt stuttari tíð. Og tað hendur tí betur viðhvørt, at onkur kemur soleiðis fyri, at tað fæst upp skipið.

Í heilt seinri árum eru nóg skip útbúgvn við motori, so tað altíð verður lættari at sigla aftur á aftur enn annars, og aftrat kemur at meir kann leggjast fyri og komast kann nærri landi, og óttin ikki verður ov-mikil fyri álandsvindi, tí við motori kann farast beinan ann-róður.

Várið ella vartíðin á Suðurlandinum er tí vordin ein aðal-tíð í okkara fiskitíð — Grøn-landstíðin fellur seinri — og verður tí altíð lítið á, at henda ferðin skal eydnast, tí hon kann bota um tað ið henda kundi í óheppni árið frammanundan, samstundis sum her eisini — um væl vil til — kann fáast ein stuðul fyri at bera møgult mishapp, ið henda kann seinri á árinum.

Alt Føroyafólk ynskjur tí teim monnum, ið nú eru farnir og eru í ferð við tað, at ferð teirra má eydnast væl; í teirra heppni á ferðum, í teirra starvi og dugnaskapi, í fiskiskapinum, er nú hvør einasti Føroyingur bæði heimeleiðis og umvegis á viðmáli um.

Framtaksemi Føroyinga merk-ist í hvørjum, og kennast vil tað altíð, at har sum sjófarandi tógg leggur nógv fyri, verður ofta nógv vunníð, men vit eru ikki altíð mentir at seta so nógv til, sum tíverri ov ofta hevur hent. Vit hava ikki altíð fingið allar aftur ið hava farið, teir hava verið settir til — men so er sjó-mannsin liv bæði úti og heima. Ikki bert at seta segl og damp til, men eisini sjálvan seg, tá ið pliktin krevur tað og tímin er komin.

Leggja teir nú allir frá landi, bæði teir ið vandir eru við túrin og teir ungu, ið fara fyrstu ferð; allars hugur fylgir øllum innan skipaborð, við teim bestu ymskjum um, at ferð teirra má eydnast væl.

Parlaments-Valgene i England.

(Fra vor Korrespondent).

London, 25.—2.—29.

Verdens Øjne var i den sidste Uge vendt mod Stenku-ljgets Taageoer. Det var de opsigtsvækkende Sejre, som Ar-bejderpartiet vandt ved hele 4 Suppleringsvalg, der fik Verden til at lytte. Og det gaar vist mere og mere op for os alle, at det, vi skal opleve i de kom-mende Maaneder i England, vil blive *Verdenshistorie*. I to Valg-kredse sejrede Arbejderpartiets Kandidat over de Konservative og erobrede Kredsen for Ar-bejderpartiets Farver. I de to andre Kredse havde Arbej-derpartiet sin hidtidige dominerende Stilling med Glans.

Der har været afholdt en lang Række Suppleringsvalg til det engelske Parlament siden det sidste ordinære Valg i 1924. Det er ikke uden Interesse at se Statistikke over disses Ud-fald.

Partiernes Nettogevinst og Tab i denne Forbindelse ser netop saaledes ud:

Arbejderpartiet, Nettogev. 12 Mandat.	
Konservative, Netotab, 13 —	
Liberale, Nettogevinst 1 —	

Dette vil sige, at Partistillingen i Underhuset i Dag ser saa-ledes ud:

Konservative	389
Arbejderpartiet	164
Liberale	42
Løsgængere	9

Ud fra disse sidste Tal vil alle, der ikke paa nært Hold følger engelsk Politik ryste paa Hovedet og sige til os, der vil paastaa, at den konservative Majoritet er i Fare: *I ere galne*.

Men et Par Kendsgerninger fra den indre engelske politiske Situation vil forklare mangt og meget.

Det ene af de 3 Supplerings-valg fandt Sted i *Battersea*, en Forstads-kreds i London, uden-for East-End. Sidste Valg mon-strede Viscount *Curzon* her 19,588 konservative Stemmer mod Arbejderpartiets 14,371. Ved Valget forleden tog Arbej-derpartiet Kredsen med 11,789 Stemmer mod de Konservati-ves 11,213. De Liberale fik kun 2858. Det, man vil lægge Mærke til ved disse Tal, er den vældige Tilbagegang i Toryernes Stemmetal: 8000 Stemmer til-bage.

Valgkampen i *Battersea* havde to Hovedspørgsmaal: *Arbejds-løsheden* og *Trafikspørgsmaalet i London*. Der staar netop i Øjeblikket en heftig Strid i Lon-dons Overbyraad om Londons Sporveje. Sporvejeene er i Øje-blikket kommunale; men den konservative Majoritet i Over-byraadet vil nu bortlicitere dem til et privatkapitalistisk Selskab. Dette Spørgsmaal har selvfølgelig en meget stor Interesse i en fjern Forstad, og her er vi alt-saa ved det for os Socialdemo-krate glædelige Faktum i Valg-sejren i *Battersea*: Det blev en Sej, vundet paa to socialistiske

Krav: Arbejderpartiets store Nationaliseringsprogram til Be-kæmpelse af Arbejdsløsheden, og Arbejderpartiets Krav om, at Kommunerne stadig beholder Trafikmidlerne under Kontrol.

Ja, godt nok, vil Skeptikerne sige; men derfor kan Valget i *Battersea* netop være en enlig Svale, som hverken behøver en politisk Sommer i England eller Enden paa Toryernes Majoritet i Parlamentet.

Men man maa i denne For-bindelse ikke glemme, at de to andre Suppleringsvalg fra de sidste Dage netop viser de samme frygtelige konservative Stemmetab. I *Bishop-Auckland-Kredsen* satte Toryerne 7000 Stemmer til; i *Midlothian-Kredsen* tog 4000 konservative Stemmer i Lyset; og nu sidst viser Valget i *Wandsbeck-Kredsen* en konservativ Tilbagegang paa 9000 Stemmer. Der er alt-saa ikke Tale om et isoleret Fænomen. Englands konserva-tive er aabenbart inde i en Nedgangsperiode, der vil vise sig at være lige saa alvorlig som foran Valget i 1906, og det er derfor slet ikke saa galant endda at tro, at den konservative Ma-joritet i Underhuset vil blive knust.

Og yderligere kan jeg oplyse, at Mr. *Baldwins* Ministre selv er klar over, at der er Fare paa Færde. En saa dreven Politiker som Indenrigsminister *Joynson-Hicks* har aabenbart lidt af, hvad de Konservative selv tæn-ker i et Interview i det belgiske Blad *«La Meuse»*. Hicks udtaler, at han venter, at hans Parti vil tage ca. 75 Mandater. Han haaber, at der vil blive en konser-vativ Majoritet paa ca. 50 Stemmer i Behold i Underhuset. Men der kan ikke herske megen Tvivl om, at Mr. Hicks er for beskeden med Hensyn til de forventede konservative Tab. Hvis der sker det, at Konser-vative, Arbejderpartiet og de Liberale — hvad man mener i Øjeblikket — hver opstiller ca. 550—600 Kandidater, og hvis man opstiller det Tankeeksperi-ment, at Stemmerne faldt lige-som ved Valget 1924 — altsaa ser bort fra, at der er et enormt Frafald hos de Konservative — vil det være ganske umuligt for Arbejderpartiet at undgaar at vinde for sin Part ca. 100 nye Mandater.

Spørgsmaalet er altsaa nu! Hvad vil de Liberale? Ikke med Hensyn til Regeringsdan-nelsen efter Valget. Men valg-teknisk. — De sidste Supple-ringsvalg har været haarde mod Asquits gamle Parti. Alle Steder er de Liberale kommet i Bunden med forsvindende Mino-riteter. Vil man fastholde de 500 Kandidater ved de forestaa-ende Valg, som man nu rekla-merer med, vil vi blive Vidne til en ukyggelig Nedsabling.

Allerede nu er der meget, der tyder paa, at de Liberale

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.

Hugo Oster's Maskinsnedkeri,
Thi. 216. Thorshavn. Thi. 216.

vil indgaa en officieel Alliance med Toryerne. I hvert Fald tager dets Leden skarpt Afstand fra enhver Tanke om Samar-bejde efter Valget med Arbej-derpartiet, saaledes at de to Partier forsogte — hvis en Ma-joritet skaffes — at vandre et Stykke ad Vejen sammen. Og selvfølgelig afviser Arbejderpar-tiet paa sin Side lige saa ener-gisk ethvert Samarbejde med de Liberale.

Efter Valget vil Sandheden jo nok komme til at ligge lige midt imellem, som gamle *Lans-bury* sagde til mig i Sommer i London: Faar vi Majoritet sam-men med de Liberale, maa vi jo forhandle om Støtte og tage den, hvis vi kan faa den.

Men den, der faar Lov til at leve nogle Maaneder endnu, faar se. I hvert Fald er der ikke Tvivl om, at de sidste Dages Suppleringsvalg og disse Valgs Tal har gjort Arthur Hender-sons Feltraab: Vi vil knuse dem, til noget reelt, noget, der ikke blot svæver oppe i de høje Skyer, men ligger i selve den lave Taagebanke, der smyger sig over Huset og Haver og Hegn fra Skotlands Højder til Surreys Bakker og Skove.

Ogsaa en anden Grund var der til i de sidste Dage at vende Blikket mod London. Den so-cialistiske Internationale har været samlet der til en Række betydningsfulde Konferencer. Beslutningerne, som blev truffet der, vil der sikkert blive Anled-ning til at vende tilbage til. Blot et Par Retningslinjer.

Det er glædeligt at se, at den socialistiske Internationale mere og mere bliver en Realitets- og Resultats-Internationale. Det er ikke teoretiske Diskussioner, vor Internationales Eksekutivkomité beskæftiger sig med. Det er Øjeblikkets Verdenspolitik, man analyserer. Det er en den internationale Arbejderklasses Stil-ling til Øjeblikkets aktuelle Problemer, man fastlægger. Man har drøftet det internationale Gældsspørgsmaal, Afrustnings-spørgsmaalet og Diktaturernes Skændselsgerninger, og man har paany — og det er noget, som ikke maa undervurdes — manifesteret det begyndende, som kan skimtes mellem Folke-nes Forbund og Arbejderklas-sens Internationale.

Der er en vis Forjættelse heri. Thi skal et Folkens Forbund i Fremtiden kunne afværge en Krig, saa maa det have de utal-lige Millioner af *Haandens* og *Aandens Arbejdere* i alle Lande bag sig.

Og den Dag er maaske nær-mere, end man tror.

P. P.